

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLLERİ

İktisat bilimi alanında dünyanın en prestijli ödülü kabul edilen Nobel İktisat ödülü, İsveç Kraliyet Bilimler Akademisi tarafından, 1999 yılında **Robert A. Mundell**'a (Columbia Üniversitesi, New York-ABD) verilmiştir.

Mundell, bu ödüle *"Farklı Döviz Kuru Rejimleri Altında Para ve Maliye Politikası Analizleri ve Optimum Döviz Kuru Alanları Analizindeki katkılarından"* dolayı layık görülmüştür.

ROBERT A. MUNDELL - 1999 NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ

Yaşam Öyküsü: Robert A. Mundell, 1932 yılında Ontario, Kanada'da dünyaya gelmiştir. Ödülü aldığı yıl, Nobel alan ikinci Kanadalı iktisatçı olmuştur. Detaylı bir yaşam öyküsüne sahip olmayan Mundell, S. Fischer, R.Dornbusch gibi önemli iktisatçıları etkilemiştir. Ayrıca, Ben Bernanke, O. Blanchard, Paul Krugman gibi önemli iktisatçılara hocalık yapmış, Paul Samuelson, Robert Solow gibi önemli isimlerle çalışmış ve hayatına oldukça önemli başarıları sığdırmıştır.

Eğitim-Kariyer: Lisans eğitimini iktisat üzerine Vancouver Üniversitesi'nde alan Mundell, yüksek lisansını Washington Üniversitesi'nde tamamlamıştır. London School of Economics'de de eğitim aldıktan sonra, 1956 yılında MIT'den iktisat doktorasını almıştır. Chicago Üniversitesi, Johns Hopkins Üniversitesi, Stanford Üniversitesi gibi üniversitelerde görev yapan Mundell, 1961 yılında IMF'e katılmıştır. 1966-1971 yılları arasında Chicago Üniversitesi'nde iktisat profesörü olarak görev yapmıştır. Journal of Political Economy dergisini yönetmiştir. 1974'ten beri ise Columbia Üniversitesi'nde ve aynı zamanda The Chinese University of Hong Kong'da iktisat profesörüdür. Robert Mundell, sayısız uluslararası kuruluş danışmanlık yapmıştır. Birleşmiş Milletler, Dünya Bankası, Avrupa Komisyonu, Federal Reserve, US Treasury, Kanada Hükümeti bunlardan birkaçıdır. Robert Mundell, 1971 yılında Guggenheim ödülünü almıştır. 1983 yılında ise Jacques Rueff madalyasına layık görülmüştür. Bunun dışında birçok üniversiteden ise onursal doktora ödülü almıştır.

Hobileri: Mundell'in İtalya'da bir şatosu olduğu bilinmektedir. Öncelikle ailesine, sonra da uzun süreler restorasyonunu sürdürdüğü bu şatosuna tutkuyla bağlıdır. Halihazırda ise, Çin'in insanlarından ve dev ekonomisinden oldukça etkilenen Mundell, zamanının büyük çoğunluğunu kendisine 30'dan fazla üniversitede doktora veren bu ülkede, akademiden uzak durmadan, ailesiyle birlikte geçirmektedir.

İktisat Bilimine Katkıları: Robert A. Mundell, uluslararası makro ekonomi literatürüne önemli katkılar sağlayan iktisatçılardandır. Uluslararası makroekonomi politikaları analizlerinde, döviz kuru rejimlerinin önemini ortaya koymuştur. Mundell'in yüzden fazla bilimsel makalesi olmakla birlikte, The International Monetary System (1965), Man and Economics (1965), International Economics (1968) ve Monetary Theory (1971) gibi yayımlanmış bir çok önemli kitabı da bulunmaktadır. Robert Mundell, uluslararası iktisat teorisinde sayısız çalışma ve makaleye sahiptir. Öyle ki, ekonomik etkinliğin coğrafi bölgedeki tüm ülkelerin tek bir ortak parayı kullanmaları ile maksimize edilebileceğini savunan, optimum döviz kuru alanları teorisinin sahibidir ve Avrupa'da ortak paraya geçilmesine yönelik ilk planları hazırlayan ve dolayısıyla Euro'nun gelişimine katkı sağlayan iktisatçılardandır. Aynı zamanda Mundell'in, arz-yönlü iktisat hareketinin başlamasına da yardımları olmuştur. Altın standardının işleyişine yönelik önemli tarihsel araştırmalar yapmıştır. Mundell, 1970'lerdeki enflasyonu da tahmin etmiştir. Son olarak, farklı döviz kuru rejimleri altında para ve maliye politikalarının etkinliğinin analiz edildiği Mundell-Fleming modeliyle ve nominal faiz oranlarındaki artışın enflasyondaki artıştan daha az olacağının ortaya konulduğu Mundell-Tobin etkisiyle tanınmaktadır. Mundell'in para ve maliye politikaları analizlerinin temelinde "imkansız üçleme" adı verilen üçgen yatmaktadır. Buna göre, sermayenin serbest dolaşımı çerçevesinde, para politikası ya da bir dış hedef veya bir iç hedef benimsenebilir ama ikisi aynı anda benimsenemez. Sermaye dolaşımı, dış hedef, iç hedefi içeren bu imkansız üçlü, bugün çoğu iktisatçı tarafından tartışılmaz niteliktedir.